

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-4-237 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-58/1411-372
Karar Tarihi : 9.12.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Murat AYBER, Canan KARAMANOĞLU

C. ŞİKÂYET EDEN : (.....)

20 **D.ŞİKÂYET EDİLEN:** - İnşaat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi
Şehit Osman Durmaz Cd. Feza Civelek İşhanı K:1 No:14
Antakya/Hatay
- Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği
Gündüz Cd. 1. Sk. Ediboğlu Apt. No:1/1 Antakya/Hatay
- Makine Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği
Türkmenbaşı Cd. Ezgi Apt. No:23/1 Antakya/Hatay
- Jeoloji Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği
30 - Elektrik Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği
Haraparası Mh. 105. Sk. Civelekzade Ebubekir Ağa
İşhanı K:1 No:14 Antakya/Hatay

E. DOSYA KONUSU : Hatay'da faaliyette bulunan, İnşaat Mühendisleri Odası, Makine Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası'nın havuz oluşturarak pazarı eşit şekilde paylaşmak suretiyle rekabete aykırı hareket ettikleri iddiası.

40 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Şikâyet dilekçesinde özetle; Hatay'da faaliyette bulunan şikâyete konu mühendis odaları şube ve temsilciliklerinin proje bedellerini bir havuzda toplayıp ay sonunda üyelerine eşit miktarda bölüştürmek suretiyle rekabete aykırı hareket ettikleri iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 25.9.2009 tarih ve 125 sayı ile giren bilgi edinme başvurusunda yer alan iddialar üzerine hazırlanan 12.10.2009 tarih ve 2009-4-237/İİ-09-CK sayılı İlk İnceleme Raporu, 21.10.2009 tarih ve 09-48

09-58/1411-372

sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 09-48/1201-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 23.11.2009 tarih ve 2009-4-237/ÖA-09-MA sayılı Önaraştırma Raporu 7.12.2009 tarih ve REK.0.08.00.00-110/424 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-58 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; şikâyete konu mühendis odaları şube ve temsilciliklerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiasını destekler nitelikte yeterli kanıt bulunmadığı; Jeoloji Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği'nin ise üyeleri tarafından belirlenen ve uygulanan fiyatları dahi derlemediği belirlendiğinden, Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

İncelemeye konu dosyanın içeriği ve yapılan şikâyetin inşaat, makine, elektrik, harita ve kadastro ve jeoloji mühendisleri odalarının uygulamalarına yönelik olması sebebiyle ilgili ürün pazarları "inşaat mühendisliği hizmetleri", "makine mühendisliği hizmetleri", "elektrik mühendisliği hizmetleri", "harita ve kadastro mühendisliği hizmetleri" ve "jeoloji mühendisliği hizmetleri" olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Mühendisler ve mimarlar proje çizimi ve fenni mesuliyet (teknik uygulama sorumluluğu) olmak üzere başlıca iki alanda hizmet vermektedirler.

Proje hizmetleri sunabilmek için herhangi bir coğrafi alan kısıtlaması olmayıp, farklı illerde bulunan mühendisler Türkiye'nin her yerinde proje hizmetleri sunabilmektedirler. Bu doğrultuda proje hizmetleri için ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

I.2. Yasal Düzenlemeler

I.2.1. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ile İlgili Mevzuat

a) 6235 sayılı TMMOB Kanunu

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1954 tarih ve 6235 sayılı TMMOB Kanunu ile kurulmuştur. Anılan Kanun'un 1. maddesinden TMMOB'un Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen yetkili olup mesleki faaliyette bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarları teşkilatı içinde toplayan tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu

09-58/1411-372

anlaşılmaktadır. Birliğin kuruluş amacı 6235 sayılı Kanun'un 2. maddesinin (a) bendinde;

“Bütün mühendis ve mimarları ihtisas kollarına ayırmak ve her kol için bir oda kurulmasına karar vermek”,

ve devamında (b) ve (c) bendlerinde;

“Mimarlık ve mühendislik mesleği mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak işlemlerini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak” ve *“Meslek ve menfaatleriyle ilgili işlerde resmi makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı normları, fenni şartnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki görüş ve düşünceleri ilgililere bildirmek”*

olarak tanımlanmaktadır.

Söz konusu Kanun'un 13. maddesinde; *“Lüzum görülen yerlerde Birlik Umumi Heyeti kararlarıyla Türk Mühendis ve Mimar Odaları açılabilir”* denilmektedir. Geline bu noktada; TMMOB'ne bağlı Odaların da bu hükümler doğrultusunda kurulduğu ve faaliyetlerinde genel koordinasyonun yukarıda sayılan amaçlar doğrultusunda anılan Birlik tarafından sağlandığı anlaşılmaktadır.

b) TMMOB Asgari Ücret ve Çizim Standartları Tespit Komisyonu ve Kontrol Bürolarının Kurulmasına İlişkin Yönetmeliği

İncelemeye konu dosya yönünden önem arz eden bir diğer düzenleme TMMOB'nin 24.6.1981 tarih ve 17410 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “TMMOB Asgari Ücret ve Çizim Standartları Tespit Komisyonu ve Kontrol Bürolarının Kurulmasına İlişkin Yönetmeliği”dir. Anılan yönetmeliğin 12. maddesi *“TMMOB üyeleri mesleki faaliyetleri karşılığı alacakları ücretleri, Odalarca hazırlanacak tip sözleşmelerde belirtmek ve belgelemekle yükümlüdürler. Bu tür hizmetler karşılığı alınacak ücret, Odalarca belirlenen asgari ücretten aşağı olamaz.”* şeklindedir.

Yine aynı yönetmeliğin 15. maddesinde *“Bu yönetmelik TMMOB Genel Kurulunca kabul edildikten ve yayımlandıktan sonra yürürlüğe girer.”* ve 17. maddesinde *“Bu yönetmeliği TMMOB ve bağlı Odaları ilgili kamu kuruluşlarıyla işbirliği yaparak yürütür.”* şeklinde hükümler yer almaktadır.

c) TMMOB Mimarlık Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliği

Bu yönetmeliğin “Asgari Ücretin Belirlenmesi ve Tahsili” başlığını taşıyan 7. maddesi; mimarlık-mühendislik hizmetleri karşılığı ücretlerin tespiti, tahsili ve denetlenmesi esaslarını düzenlemektedir. Buna göre; proje asgari ücreti, yapı yaklaşık maliyeti ile birtakım katsayıların çarpımı sonucu bulunmaktadır. Mimarlık-mühendislik hizmetleri (MMH) ücretlerinin hesabına temel olan “yapı yaklaşık maliyeti” ise, yapının ön proje, ihtiyaç programı (tapu, çap,...v.b.) gibi

09-58/1411-372

ilgili belgelerden hesaplanan yaklaşık brüt alanı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca her yıl mimarlık hizmetlerine esas olan sınıflar için ayrı ayrı tespit edilerek ilan edilen birim maliyetlerin çarpımına eşittir.

140 Anılan yönetmeliğin "ücretlerin tahsili" başlıklı 7. maddesinin (c) fıkrasında ise "Bu Yönetmelikte bahsedilen MMH'ni yüklenen mimar ve mühendisler yukarıda tespit edilen ücretler karşılığı fatura kesmek ve bu faturalarını odalarına ibraz etmek zorundadırlar. İlgili odalar ve kontrol büroları bu ücretlerin tahsisi ile ilgili esasları belirler ve gerekli tedbirleri alırlar". denilerek denetimin ilgili meslek odaları vasıtasıyla yapılacağı belirtilmiştir.

I.2.2. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu

2.11.1984 tarih ve 18563 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 3065 sayılı KDV Kanunu'nun "emsal bedeli ve emsal ücreti" başlıklı 27. maddesinin beşinci fıkrası "Serbest meslek faaliyetleri için ilgili meslek teşekküllerince tespit edilmiş bir tarife varsa, hizmetin bedeli, bu tarifede gösterilen ücretten düşük olamaz." 150 şeklindedir. Buna göre, serbest meslek faaliyetlerinde vergi matrahı, varsa meslek odaları tarafından tespit edilmiş tarifeler olacaktır.

I.3. Değerlendirme

TMMOB'a bağlı meslek odaları, halen yürürlükte olan yönetmelikler gereği asgari ücret tarifeleri yayımlamakta olup üyelerinin tarifelerde yer alan tutarlara uymalarını sağlamak için fatura denetimi yapılması yaygın bir uygulama olarak dikkat çekmektedir. Serbest Müşavir Mühendis ve Mimarlar (SMM), üyesi oldukları Odalara ödemeleri gereken Mesleki Denetim Bedellerini ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanunu uyarınca ödemeleri gereken KDV tutarlarını 160 bu miktarlar üzerinden ödemek zorundadırlar. Ayrıca kesilen faturalar asgari ücret tarifelerinde yer alan tutarlar üzerinden kesilmek zorunda olduğu için, SMM'ler gelir vergisi beyanlarını da bu tutarlar üzerinden yapmaktadırlar. Bununla birlikte fiilen daha düşük bir noktada oluşan piyasa fiyatlarından dolayı % 50'lere varan fiyat indirimleri görülebilmektedir. Bu koşullar altında aldıkları ücretlerin yaklaşık yarısını vergi olarak ödeyen SMM'ler, tahsil ettikleri ücretleri asgari ücret tarifesinde yer alan tutarlara yaklaştırmak ve piyasada denetimi sağlamak için proje havuzu oluşturmak gibi değişik uygulamalara gidebilmektedirler.

170 Söz konusu uygulamalarda Oda harcı ve vergilerini asgari ücret üzerinden ödemelerinden kaynaklanan zararlarını azaltma amacı güdülmekte olup, TMMOB'un asgari ücret uygulamasına ilişkin mevzuatının etkisiyle oluşan bu tür eylemler, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a) bendi kapsamında bir ihlal kabul edilemez.

Öte yandan, asgari ücret uygulaması, TMMOB Serbest Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği 7. maddesi kapsamında her Odanın kendisinin hazırladığı "En Az Bedel Tarifesi" isimli düzenlemeye dayanmaktadır. Ancak TMMOB'un ve TMMOB'a bağlı odaların asgari ücret belirleme yetkisi herhangi bir Kanun'a dayanmamakta, bu nedenle bu uygulamanın yasal dayanağı bulunmamaktadır. Nitekim TMMOB ve TMMOB'a bağlı odaların yasal 180 dayanağı olmayan asgari ücret uygulamaları daha önce de Rekabet Kurulu

09-58/1411-372

kararlarına konu olmuştur. İzmir Ticaret Odası ve bir serbest şehir plancısının başvurusu üzerine TMMOB ve TMMOB Şehir Plancıları Odası hakkında yürütülen soruşturma sonucunda 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararında Rekabet Kurulu,

- TMMOB ve TMMOB'a bağlı Şehir Plancıları Odası'nın doğrudan yasal dayanağı olmadığı halde, asgari hizmet bedeli belirlenmesini zorunlu kılan ve bunun altında ücretle hizmet verilmesini yasaklayan karar ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olduğuna,

190 - Kanununun 9/1. maddesi uyarınca TMMOB ve Şehir Plancıları Odası'nın asgari ücretleri belirlemeye ilişkin uygulamalarına son verilmesine

karar vermiştir.

Söz konusu karar taraflara 9.4.2003 tarihinde tebliğ edilmiş, taraflardan 60 günlük süre içerisinde asgari ücret uygulamalara ilişkin düzenlemelere son vermeleri istenmiştir.

200 Bahsi geçen kararın ardından, TMMOB ve Şehir Plancıları Odası tarafından Kurul'un 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararına karşı Danıştay 10. Dairesi nezdinde yürütmeyi durdurma talebiyle iki dava açılmış, anılan Daire 17.11.2003 tarih ve 2003/2564, 2003/2705 sayılı kararlarında dava konusu yönetmeliklerin hukuksal niteliklerini dikkate alarak yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar vermiştir. Sonrasında Kurul'un TMMOB ve Şehir Plancıları Odası'na yönelik söz konusu kararı, Danıştay 13. Dairesi tarafından soruşturmacı üyenin karara katılımı nedeniyle usul yönünden, 14.11.2006 tarih ve E:2005/1668 K:2006/4329 sayılı, 8.7.2005 tarih ve E:2005/916 K:2005/3436 sayılı kararlarla iptal edilmiştir.

210 Rekabet Kurulu tarafından soruşturmacı üyenin karara katılımı nedeniyle usul yönünden iptal edilen 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararın yerine yeni bir karar alınmamış; Kurul, TMMOB tarafından kendi birliklerine bağlı meslek odalarının asgari ücret tarifelerinin ve TMMOB üyesi olan Şehir Plancıları Odası'nca şehir plancılarının asgari ücret tarifelerinin belirlenmesine dayanak oluşturan ve 4054 sayılı Kanun'a aykırı bulunan yönetmeliklerin iptali için dava açılmasına ve bu konuda Başkanlığa yetki verilmesine 16.5.2007 tarih ve 07-41/453-M sayı ile karar vermiştir. Ancak, Danıştay 13. Dairesi tarafından alınan 16.11.2007 tarih ve E:2007/10830 ve K:2007/7326 sayılı; 1.2.2008 tarih ve E:2007/10829 K:2008/1745 sayılı kararlarla, Kurum'un TMMOB ve TMMOB'a bağlı odalarca yapılan düzenlemelerin rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı olduğunu ileri sürerek iptalleri için dava açma ehliyeti olmadığı sonucuna varılarak, açılan davaların ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir. Bunun sonucunda ise Rekabet Kurumu tarafından, Danıştay 13. Dairesince verilen söz konusu kararlar 7.1.2008 ve 4.4.2008 tarihlerinde Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu nezdinde temyiz edilmiş, ancak temyiz süreci henüz sonuçlanmamıştır.

220 Buna karşılık ilgili pazarda müşteri paylaşımına yol açabilecek davranışlar 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerine aykırı bulunarak cezai müeyyide uygulanması yoluna gidilmektedir. Gerçekten, asgari fiyat uygulaması ve bunun Odalar tarafından takip edilmesi "normlar çatışması" olarak tanımlanabilecek iken 4054 sayılı Kanun'a muhalif olan pazar paylaşımını meşrulaştıracak herhangi bir

09-58/1411-372

hüküm ilgili Kanun'da bulunmamaktadır. Kaldı ki pazar paylaşımı ile sonuçlanan havuz anlaşmaları ve benzeri uygulamalar asgari ücret tarifesinin uygulanmasının özüne de aykırıdır. Zira bu uygulamalar serbest meslek erbabı mühendislerin kaliteden ödün veren bir fiyat rekabetine değil hizmet kalitesi rekabetine yönlendirilmesi mantığına dayanmaktadır.

230

Başvuru konusu uygulamaların müşteri paylaşımına yol açıp açmadığını öğrenmek için ilk inceleme safhasında Antakya Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdür Vekili ile yapılan telefon görüşmesinde, anılan yetkili, adı geçen Odaların proje ücretlerini bir havuzda toplamak suretiyle gelir paylaşımı yaptıklarına ilişkin bir şikâyetin kendilerine ulaşmadığını belirtmiştir. Yetkili, ayrıca bazı mühendislerin TMMOB'nin yayımladığı yönetmelikte belirlenen asgari ücretin altında proje fiyatı vermeleri nedeniyle Odaların asgari ücret tarifesindeki fiyatlara uyulması için çalışma içine girebileceklerine dair bir duyum aldığını, bunun gerçekleşip gerçekleşmediğine dair kesin bilgiye sahip olmadığını ifade etmiştir.

240

Önaraştırma kapsamında görüşü alınan şikâyetçi 18.11.2009 tarihli telefon görüşmesinde görevli raportöre; son bir aydır Hatay ve ilçelerinde mühendislik hizmet bedellerinin kayda değer oranda (3-4 kat) arttığını; uzun zamandır iş yaptığı mühendislerin bu konuya ilişkin soruya, havuz anlaşması başlatıldığı ve tahsil ettikleri ücretleri havuz hesabına yatırdıkları yanıtını verdiklerini; bu durumun inşaat mühendisleri, mimarlar, jeoloji mühendisleri, elektrik mühendisleri ve makine mühendisleri için geçerli olduğunu; bu alanlardaki mühendislerden indirim yapılması istendiğinde indirimli fiyatla yapılan projelerin Oda onayından geçmeyeceği yanıtının alındığını; öte yandan projelerde tercih ettiği mühendisle çalışabildiğini, Odaların bu konuda bir önerisi veya zorlamasının bulunmadığını; birlikte çalıştığı mühendislerce, ancak istenilen ücretlerin yatırılması durumunda projelerin Oda onayından geçebileceğinin belirtildiğini ifade etmiştir.

250

Öte yandan yapılan görüşmede şikâyetçi, para yatırılan tek bir banka hesap numarasının olmadığını; proje ücretlerini ilgili mühendisin hesabına yatırdığını ancak, daha sonrasında mühendislerin bu paraları ortak bir havuzda toplayıp paylaştıkları duyumunu aldığını dile getirmiştir.

Önaraştırma safhasında her bir mühendis Odasının Hatay şubelerine yazı yollanarak üye mühendislerin yapmış oldukları proje tutarları istenmiştir. Bu bilgiler üzerine hazırlanan tablolar aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Hatay Şubesi

260

..... Ticari Sır.....

Tablo 2: TMMOB Makine Mühendisleri Hatay İl Temsilciliği

..... Ticari Sır.....

Tablo 3: TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Hatay İl Temsilciliği

..... Ticari Sır.....

Tablo 4: TMMOB Elektrik Mühendisleri Hatay İl Temsilciliği

..... Ticari Sır.....

09-58/1411-372

270 TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Hatay İl Temsilciliği'nden iletilen yazıda ise; DSİ, Maden İşleri ve belediyelerin -yasal zorunluluk olmasına rağmen- Odalarına bağlı bulunan mühendislerin yaptıkları projelere ait Sicil Durum Belgesi ve Oda onaylarını istememeleri nedeniyle, jeoloji mühendislerinin yaptıkları proje tutarlarına ilişkin ellerinde sağlıklı bir veri arşivinin bulunmadığı gerekçe gösterilerek sadece üye isim listesi gönderilmiştir.

280 Yukarıda da yer verildiği üzere, şikâyetçi, görevli Raportör'le yaptığı telefon görüşmesinde, başvuru dilekçesinde dile getirdiği banka hesap numarasının sadece bir duyumdan ibaret olduğunu, ortak hesap numarasına ilişkin somut bir verinin elinde olmadığını, müteahhit olarak hizmet aldığı mühendisleri serbestçe seçebildiğini ve yatıracığı proje ücretlerini doğrudan mühendislere verdiğini anlatmış; görüşmede asıl şikâyetçi olduğu noktanın mühendisler arasında eskisi gibi bir fiyat rekabetinin yaşanmamasına bağlı olarak proje bedellerindeki artış olduğunu belirtmiştir.

290 Şikâyetçi ile yapılan telefon görüşmesinden odaların müşteri paylaşımı ve havuzdan mühendis atanması gibi bir oluşum içinde olmadıkları; şikâyetçinin iddiasının altındaki esas sorunun fiyat rekabetinin ortadan kalkarak, tek fiyat uygulamasına geçilmesindeki rahatsızlık olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim TMMOB'a bağlı Hatay'da şikâyet konusu edilen mühendis odaları şube ve temsilciliklerinden alınan ve Tablo 1-2-3-4'te yer alan bilgilerle de ilgili hizmet piyasaların bölüşülmesinin söz konusu olmadığı açıkça ortaya konulmaktadır. Her bir mühendisin yapmış olduğu proje sayısı, metrekaresi ve dolayısıyla alınan ücret bedelleri son derece farklı görünüm sergilemektedir. Yukarıda yer alan Tablo 3'te görüleceği üzere, bazı harita ve kadastro mühendislerinin yıl içinde hiçbir proje üretmediği, bazılarının ise 414.942 metrekareye kadar proje gerçekleştirdiği bir ortamda, tüm proje bedellerinin tek bir havuzda toplanarak mühendisler arasında eşit şekilde paylaştırıldığı iddiası rasyonel değildir.

300 Şikâyetçinin telefonda dile getirdiği, tek fiyat uygulamasına ilişkin iddialara yönelik olarak ise mühendislik hizmetleri sektöründe genellikle yoğun fiyat rekabetlerinin yaşandığı, nüfusu ve iş hacmi küçük illerde bile çok sayıda bulunan serbest mühendis sayısı nedeniyle alıcıların pazarlık gücünün fazla olduğu, proje ücretlerinin asgari fiyat düzeyinde bile zor belirlendiği bilinmektedir. Dolayısıyla asgari fiyat tarifesi çerçevesinde bir fiyat birlikteliği uygulaması oldukça güçtür. Geçmişte Kurumumuza intikal eden mühendis ve mimar odalarının havuz kurdukları iddiasına ilişkin gelen benzer içerikli şikâyetler üzerine yapılan çalışmalarda da sektördeki arz fazlası nedeniyle fiyat rekabetinin yoğun yaşandığı, piyasada oluşan fiyatların çoğunlukla TMMOB'un Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliği uyarınca belirlendiği asgari fiyat tarifesinin altında gerçekleştiği; öte yandan KDV Kanunu gereğince verginin hesaplanmasında asgari fiyatlar geçerli olduğundan asgari fiyatın altında proje yapan serbest mühendisler için bir gelir kaybının doğduğu; bu nedenle belirli dönemlerde çeşitli illerdeki mühendis odalarının piyasaya müdahale ederek fiyatları asgari fiyat tarifesi düzeyine çekmeye çalıştıkları görülmüştür.

310 Yukarıda yer verilen deliller ve değerlendirmeler sonucu Hatay ilinde faaliyet gösteren makine, jeoloji, harita ve kadastro, inşaat ve elektrik mühendis odalarının proje paralarını bir havuzda toplayıp ay sonunda paraları eşit miktarda

09-58/1411-372

bölüşmek suretiyle rekabete aykırı hareket ettikleri iddiaları hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

K. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.